

# BLOKIRAJ SEKSIZAM. PODELI LJUBAV. BLOKIRAJ SEKSIZAM. PODELI LJUBAV. BLOKIRAJ SEKSIZAM. PODELI LJUBAV. BLOKIRAJ SEKSIZAM. PODELI LJUBAV.

## MRŽNJA NA PRVI POGLED



U Evropi je široko rasprostranjen seksistički govor mržnje, a udeo žena i devojaka prema kojima je usmeren je neproporcionalno visok. Seksistički govor mržnje odvija se na internetu i van njega, kao i u svim oblicima društvene interakcije: u školi, u porodici, u društvenim krugovima, u javnom prostoru, na poslu, putem različitih društvenih mreža i internet platformi. Iako putem interneta on dobija novu dimenziju, osnovni uzroci seksističkog govora mržnje nastali su pre digitalne komunikacije i u temelju su povezani sa stalnim, nejednakim odnosom moći između žena i muškaraca. Seksistički govor mržnje je oblik nasilja nad ženama i devojkaama koji održava i pogoršava rodnu nejednakost. U suzbijanju seksističkog govora mržnje, neophodno je podeliti i primeniti znanje i sprovođenje politika na svim nivoima!

**Štetni uticaj seksizma može biti gori po neke žene i muškarce zbog njihove etničke pripadnosti, starosti, invaliditeta, socijalnog porekla, vere, rodnog identiteta, seksualne orijentacije ili drugih faktora. Koncept višestruke diskriminacije prepoznaje da se diskriminacija može dogoditi po osnovu više opaženih svojstava. Na primer, osoba koja je diskriminisana po osnovu svoje etničke pripadnosti može biti diskriminisana i po osnovu roda, seksualne orijentacije, starosti itd. Iako seksizam pogađa uglavnom žene, može uticati i na muškarce, dečake i bilo koju osobu koja nije u skladu sa stereotipnim rodnim ulogama.**

## MRŽNJA U BROJKAMA

**Patrijarhalne norme, rodni stereotipi i nepoštovanje zahteva za rodnom ravnopravnošću prožimaju ceo Zapadni Balkan.**

Neke grupe žena, poput mladih žena, političarki, novinarki ili javnih ličnosti, meta su seksizma. Od 2015. godine, [safejournalist.net](http://safejournalist.net) je dokumentovao verbalne i fizičke napade na novinarke:

### NAPADI NA NOVINARKE



Oko **21%** vesti, mišljenja i analiza objavljenih na internet medijima u periodu između novembra i decembra 2016. godine sadržalo je diskriminatorni sadržaj i govor mržnje, činjenica je koja je otkrivena u [pilot projektu](#) za praćenje izveštavanja internet medija u Albaniji. Značaj istraživanja, koje je bilo prvo i najopsežnije do sada, je u tome što je pokazalo da su žene bile meta diskriminacije i govora mržnje u Srbiji u **73%** slučajeva. Rod je bio glavni uzrok ili motivacija za diskriminaciju i/ili govor mržnje u Srbiji u **41%** slučajeva, za čim slede teme po osnovu etničke pripadnosti i/ili rase u **22%** slučajeva, političkih uverenja u **17%**, i seksualne orijentacije ili rodnog identiteta, u **11%** posmatranih članaka.

**U Srbiji, istraživanje** ukazuje na to da se **76%** žena u biznisu ne shvata jednako ozbiljno kao muškarci.



### Standardi Saveta Evrope

**Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici** (Istanbulska konvencija, ETS br. 210, 2011), zahteva od potpisnica da inkriminišu oblike nasilja koji se odnose na seksistički govor mržnje, posebno na proganjanje i seksualno uznemiravanje (članovi 34 i 40).

**Preporuka CM/Rec (2019) 1 Komiteta ministara državama članicama o sprečavanju i borbi protiv seksizma** sadrži prvu međunarodno dogovorenu definiciju seksizma.<sup>1</sup> Sadrži sveobuhvatan spisak mera, kako za sprečavanje, tako i za osudu seksizma, i poziva na specifične akcije u oblastima kao što su: jezik i komunikacije; internet mediji i društvene mreže; mediji, oglašavanje i druge metode komunikacije; radno mesto; javni sektor; pravosuđe; obrazovne institucije; kultura i sport; privatni sektor. Države se podstiču da donesu zakon koji osuđuje seksizam i inkriminiše seksistički govor mržnje.



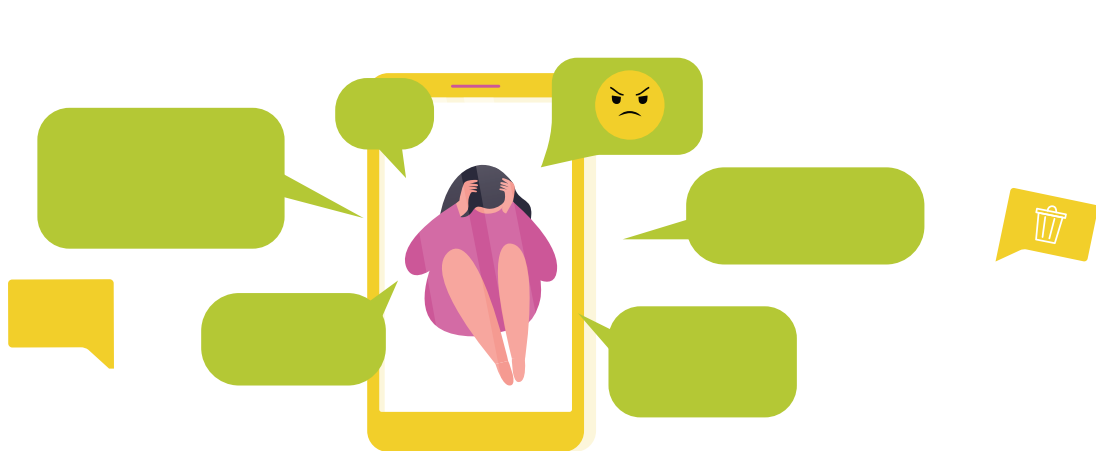
U **Preporuci Evropske komisije protiv rasizma i netolerancije u pogledu Opšte politike br. 15 o borbi protiv govora mržnje (2015)** po prvi put se navodi osnov pola i roda u definiciji govora mržnje. U Preporuci se naglašava „težina govora mržnje koji je usmeren prema ženama zbog njihovog pola, roda i/ili rodnog identiteta i kada je to povezano sa jednom ili više njihovih drugih karakteristika.“

**Strategija Saveta Evrope za rodnu ravnopravnost za period od 2018. do 2023. godine** izričito obuhvata suzbijanje seksizma kao oblika govora mržnje pod svojim strateškim ciljem 1 – borba protiv rodnih stereotipa i seksizma.

**Strategija Saveta Evrope o pravima deteta za period od 2016. do 2021. godine** obuhvata dve prioritne oblasti povezane sa seksističkim govorom mržnje: „Život bez nasilja za svu decu“ (uz posebno navođenje nasilja nad devojkaama) i „Zaštita dece u digitalnom okruženju“.

<sup>1</sup>Seksizam je svaki izraz (čin, reč, slika, gest) zasnovan na ideji da su neke osobe, najčešće žene, inferiorne zbog svog pola.

## DOBRE PRAKSE



U internet medijima, pristrasnost i uznemiravanje su prvenstveno usmereni prema ženama. Istovremeno, sve veći broj žena u regionu koristi internet za aktivnu borbu protiv seksizma.

♦ U **Bosni i Hercegovini, zeneBiH** (Žene BiH) – online kampanja „Mesec istorije žena“ uči korisnike interneta o **znamenitim Bosankama**, kao što su naučnice, spisateljice i režiserke. U tu svrhu, bosanske umetnice i dizajnerke su sačinile knjigu koja sadrži ilustrovane biografije više od 50 bosanskih žena. Pored toga, nekoliko internet stranica o ljudskim pravima, poput [Diskriminacija.ba](http://Diskriminacija.ba), koji se fokusira na pitanja diskriminacije i [Mreža za izgradnju mira](http://Mreza za izgradnju mira), internet portal mreže za izgradnju mira, prikazivale su primere kako žene, koje su na Balkanu primarne mete pristrasnosti i uznemiravanja, na internetu koriste društvene mreže kako bi uzvatile.

♦ U **Srbiji**, feministička organizacija [Autonomni ženski centar](http://Autonomni ženski centar) pokrenula je **kampanju za podizanje svesti o nasilju u vezama mladih**. U tom cilju, kampanja grupe [Mogu da neću – Ljubav nije nasilje](http://Mogu da neću – Ljubav nije nasilje) koristi internet aplikaciju pod nazivom [Aj' Odchataj](http://Aj' Odchataj) na kojoj mladi u Srbiji mogu da podele vlastita iskustva sa nasilničkim ponašanjem u svojim vezama. Više od 240 mladih – uglavnom žena – anonimno je priložilo svoje primere nasilnih razgovora u [internet.galeniju](http://internet.galeniju) projekta.

\*Ovaj naziv je bez prejudiciranja statusa i u skladu je sa Rezolucijom Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o Deklaraciji o nezavisnosti Kosova.